

KAROLINA MADEJ

FRANCUSKA GRAMATYKA

ZE ŠLIMAKIEM

KAROLINA MADEJ

FRANCUSKA GRAMATYKA

ZE ŠLIMAKIEM

Korekta i konsultacje : Emma Monbrun, Théodore Banka, Romy Brenac
Korekta polonistyczna : Anna Rogala, Aleksandra Kaczurba
Projekt okładki : Anna Malykhina, Karolina Madej
Skład i łamanie : Anna Malykhina
Ilustracje : Michał Konieczny

ISBN 978-83-13-00000-9

Wydanie I

Wrocław 2020

Druk i oprawa : CYFRUS.PL

Copyright © by Karolina Madej

PROSTO Z SERCA

Bez zbędnego owijania udowodnimy, że ani ja, ani Ślimak nie boimy się francuskiej gramatyki i nie zawahamy się użyć wszelkich możliwych środków, aby ją uprzystępnąć!

W prosty, zabawny i niepretensjonalny sposób przedstawiamy Ci 43 najważniejsze zagadnienia gramatyczne na poziomie A1/A2-B2.

Każdy znajdzie tu coś dla siebie! Jeśli masz już podstawy francuskiego, ta książka pozwoli Ci usystematyzować wiedzę zdobytą podczas kursu, który nadal powinien pozostać kluczową formą zdobywania wiedzy. W ten sposób możesz korzystać z naszej książki wraz z postępami w nauce. Osoby najbardziej zaawansowane również znajdą tutaj ciekawe i przydatne informacje.

Zawarty tu materiał ma za zadanie przedstawić Ci struktury i słownictwo, którymi rodowici Francuzi posługują się na co dzień, a użycie ich przez osobę uczącą się, zadziwi niejednego native'a.

Dzięki długiej praktyce nauczycielskiej, Ślimak i ja wiemy jakie zagadnienia sprawiają Ci największą trudność. Wiemy też, co bawi, śmieszy i motywuje do nauki ;)

Z butelką wina w jednej ręce i bagietką w drugiej wyrusz z nami we wspólną podróż po tym jakże pięknym języku tak, aby stał się częścią również i Twojego życia.

Całym sercem mamy nadzieję, że przedstawiony Ci materiał okaże się przydatny i z chęcią będziesz po niego sięgać przez cały okres Twoich językowych wygibasów ;)

Ażeby umilić Ci lekturę, nasze szalone pomysły zostały przedstawione w postaci ślimakowych grafik autorstwa Michała Koniecznego.

W Ślimaku siła!
Karo et Ślimak

SPIS TREŚCI

Odmiana czasowników w czasie teraźniejszym.....	5
Rodzajniki	14
Czasowniki modalne <i>chcieć, móc, musieć</i> + fonetyka	20
Zaimki dzierżawcze (<i>mój, moja, twoje</i>).....	26
Tworzenie pytań	31
Zaimki względne <i>qui, que, où</i> czyli <i>który, która, którą, którego</i>	35
Przymiotnik	38
Stopniowanie przymiotników	46
Przysłówek.....	49
Porównywanie przymiotników i przysłówków	54
<i>Il y a / c'est, ce sont / il est, elle est</i> , czyli różne formy „być”	58
Dopełnienie bliższe i dalsze (<i>ja im pomagam, on jej wysyła</i>)	62
<i>Le futur proche</i> - czas przyszły bliski	68
<i>Le présent progressif</i> , czyli francuski <i>present continuous</i>	70
<i>Le passé récent</i> , czyli namiastka <i>present perfect</i> we francuskim	72
Zaimek <i>y</i> , czyli <i>jadę tam, myślę o tym</i>	75
Zaimek <i>en</i> , czyli <i>potrzebuję tego, jestem z tego dumny</i>	78
Tryb rozkazujący, czyli <i>jak uzyskać to, czego chcemy ;)</i>	82
<i>Plus</i> - wymowa.....	86
<i>Soir/soirée, jour/journée, matin/matinée</i>	88
<i>Le passé composé</i> - czas przeszły dokonany.....	91
<i>L'imparfait</i> - czas przeszły niedokonany	99
<i>Le passé composé</i> vs <i>l'imparfait</i>	104
Zaimki akcentowane (<i>ze mną, o tobie, dla ciebie</i>)	111
Różne rodzaje negacji.....	114
<i>Le conditionnel présent</i> - tryb przypuszczający czasu teraźniejszego.....	119
Czasowniki zwrotne, czyli <i>te z se</i>	124
<i>Rencontrer</i> vs <i>retrouver</i> - <i>spotykać</i> vs <i>spotykać?</i>	129
<i>Dire</i> vs <i>parler</i> - <i>mówić</i> vs <i>mówić?</i>	132
<i>Rentrer, revenir, retourner</i> czyli wszystkie formy „wracać”	134
<i>Tout, toute, tous, toutes</i> - różnice	137
<i>Le futur simple</i> - czas przyszły prosty	140
Zaimki wskazujące (<i>ten, ta, ci, tamte</i>).....	145
<i>Le gérondif présent</i> , czyli imiesłów <i>jadąc, pracując</i>	149
<i>Venir</i> vs <i>aller</i>	152
<i>Le plus-que-parfait</i> - czas zaprzeszły	155
Czasy przeszłe - porównanie	158
<i>Le conditionnel passé</i> - tryb przypuszczający czasu przeszłego.....	163
Zdania warunkowe	167
<i>Le subjonctif présent</i> - tryb łączący.....	170
Mowa zależna. Uzgadnianie czasów	177
<i>C'est un truc de ouf</i> , czyli trochę slangu i mowy potocznej	185
Francuski mówiony vs pisany	188

ODMIANA CZASOWNIKÓW W CZASIE TERAŹNIEJSZYM

Najprostszym podziałem, jaki możemy przyjąć, są trzy grupy czasowników:

I zakończone na -er (np. *parler, habiter, manger*)

II zakończone na -ir (np. *finir, réfléchir*)

III nieregularne (np. *aller, avoir, faire*)

I GRUPA -ER

Zawiera wszystkie czasowniki zakończone w bezokoliczniku na **-er** (za wyjątkiem *aller*, który jest nieregularny).

MANGER - jeść

je mange [ży mąż]

tu manges [tū mąż]

il/elle/on mange [il/el/q mąż]

nous mange**ons** [nu mąż]*

vous mange**z** [vu mąż]

ils/elles mangent [il/el mąż]

Widzimy, że aby odmienić czasownik, wystarczy odciąć -er od bezokolicznika, a następnie dodać poniższe końcówki do odpowiedniej osoby:

-E, -ES, -E, -ONS, -EZ, -ENT

*** Wyjątek! Przy formie *nous* ze względów fonetycznych pozostawiamy „e”!**

A jak to wygląda w zdaniu?

- Nie rozumiem, dlaczego Francuzi jedzą ślimaki. To obrzydliwe! *Je ne comprends pas pourquoi **les Français mangent** des escargots. C'est dégoûtant!*

KOŃCÓWKA -ENT

W 3 os. l.mn. tej końcówki nigdy nie czytamy!

Ils mangent [il mąż], *elles regardent* [el rygard]

HABITER - mieszkać

j'habite [ʒabit]
tu habites [tũ abit]
il/elle/on habite [il/el/qn abit]

nous habitons [nuzabitą]
vous habitez [wuzabite]
ils/elles habitent [ilzabit/elzabit]

W powyższym przykładzie należy zwrócić uwagę na udźwięcznienie się głoski „s” do „z” w liczbie mnogiej. Zjawisko to nazywamy *liaison*. Taka sytuacja będzie miała miejsce w koniugacji zawsze wtedy, gdy „s” stoi przed samogłoską lub „h” niemym.

Innym czasownikiem, w którym dochodzi do udźwięcznienia, jest *aimer*, czyli lubić (*nous aimons* [nuzemą], *vous aimez* [vuzeme], *elles aiment* [elzem])

AIMER — KOCHA CZY LUBI?

aimer - kochać

aimer beaucoup/bien - lubić

Zatem gdy Francuz powie nam:

Je t'aime...bien!

Oznaczać to będzie, że nas tylko lubi.

Natomiast gdy wyda z siebie krótkie *Je t'aime!*, możemy być pewni, że darzy nas ogromnym uczuciem ;)

II GRUPA -IR

FINIR - kończyć

je finis [ży fini]
tu finis [tũ fini]
il/elle/on finit [il/el/q fini]

nous finissons [nu finissą]
vous finissez [vu finisse]
ils/elles finissent [il/el finiss]

Podobnie jak w przypadku czasowników I grupy, odcinamy od bezokolicznika -r i dodajemy końcówki osobowe: **-S, -S, -T, -ONS, -EZ, -ENT**.

Musimy zapamiętać, że we wszystkich trzech osobach liczby mnogiej, ze względów fonetycznych, „s” w rdzeniu ulega podwojeniu, stąd: *finissons, finissez, finissent*.

Występują dwa rdzenie: jeden dla liczby pojedynczej (np. *tu finis, il finit*), drugi dla liczby mnogiej (np. *vous finissez, elles finissent*). Czasowniki II grupy należy więc kojarzyć z obecnością „ss” w odmianie liczby mnogiej.

CHOISIR – wybierać

je chois**is** [ży szłazi]

tu chois**is** [tū szłazi]

il/elle/on chois**it** [il/el/q szłazi]

nous choisiss**ons** [nu szłazisą]

vous choisiss**ez** [vu szłazise]

ils/elles choisiss**ent** [il/el szłazis]

- Zamiast pracować wybieramy opalanie się na plaży. *Au lieu de travailler **on choisit** de bronzer sur la plage.*

Inne czasowniki tej grupy: *réfléchir* (zastanawiać się), *grandir* (dorastać), *ralentir* (zwalniać), *réagir* (reagować).

III NIEREGULARNE

Czyli wszystkie czasowniki, z którymi nie wiadomo, co zrobić ;)

Czasowniki zakończone w bezokoliczniku na:

-ir/ire, które nie są w II grupie (nie mają „ss” w liczbie mnogiej), np. *courir, offrir, ouvrir, dormir, venir, partir, sortir*

-oir/oire, np. *pouvoir, vouloir, devoir, savoir, boire*

-re, np. *attendre, prendre, mettre, répondre, faire, croire, dire, connaître*

Końcówki to: -S, -S, -T, -ONS, -EZ, -ENT

+ czasowniki *aller, être, faire, avoir*

Pytanie: Dlaczego grupa tych czasowników jest nieregularna, mimo że widzimy, iż końcówki są takie same jak w przypadku II grupy?

Dlatego, że ich odmiana jest nieco bardziej skomplikowana niż w przypadku tych należących do II grupy. Tematy tego samego czasownika mogą być różne, np. w *boire* będzie to *boi-*, *buv-* oraz *boiv-* w *prendre* to *prend-*, *pren-*, *prenn-* etc.

BOIRE – pić

je bois [ży bła]

tu bois [tű bła]

il/elle/on boit [il/el/q bła]

nous buv**ons** [nu бүvą]

vous buv**ez** [vu бүve]

ils/elles boiv**ent** [il/el bław]

W liczbie mnogiej pojawia się nam dobrze słyszalne „v” (*buvons*, *buvez*, *boivent*).

- Odkąd mieszkamy we Francji, pijemy za dużo wina. *Depuis qu'on habite en France on boit trop de vin.*

NOUS = ON

W języku mówionym **nous** zostaje zastąpione trzecioosobową formą **on**. W wielu przypadkach jest jej łatwiej używać ze względów fonetycznych. Jest też krótsza.

Możemy zatem powiedzieć: Jemy łososia.

Nous mangeons du saumon.

lub

On mange du saumon.

Druga forma jest zdecydowanie bardziej rozpowszechniona, ale nie użyjemy jej podczas oficjalnego spotkania!

VENIR – przychodzić

je viens [ży vję]
tu viens [tũ vję]
il/elle/on vient [il/el/q vję]

nous ven**ons** [nu vynq]
vous vene**z** [vu vyne]
ils/elles vien**ent** [il/el vien]

- Oni przychodzą do nas dziś wieczorem, żeby obejrzeć mecz. **Ils viennent** chez nous ce soir pour regarder un match.

PRENDRE – brać

je prends [ży prq]
tu prends [tũ prq]
il/elle/on prend [il/el/q prq]

nous pren**ons** [nu prynq]
vous prene**z** [vu pryne]
ils/elles prenne**nt** [il/el pren]

Jak widzimy, tutaj końcówki są nieregularne, gdyż w trzeciej osobie liczby pojedynczej pojawia się zero fonetyczne zamiast „t” (czyli do rdzenia *prend-* nic nie dodajemy).

- W moich marzeniach jemy śniadanie na tarasie z widokiem na morze. *Dans mes rêves **on prend** le petit-déjeuner en terrasse avec vue sur la mer.*

Na dokładkę

Czasowniki modalne – móc (*pouvoir*), musieć (*devoir*), chcieć (*vouloir*) – odmieniają się nieregularnie, o czym więcej w rozdziale trzecim :)

Tekst

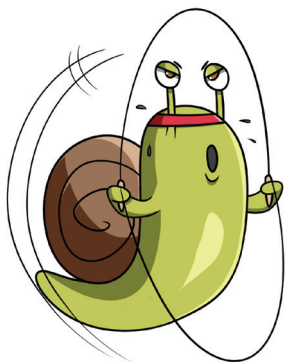
Za każdym razem, kiedy Jean-Paul zabiera się za pisanie swojej magisterki, brak mu inspiracji. Nie wie, co robić. Stara się pracować, ale nic mu nie przychodzi do głowy. W końcu się za to zabiera. Otrzymuje trzy wiadomości, dwa telefony. Dowiaduje się, że właśnie wyszedł nowy sezon jego ulubionego serialu. Ogląda tylko jeden odcinek. Po ośmiu godzinach zdaje sobie sprawę, że nic nie napisał, ale za to obejrzał cały sezon serialu. W skrócie – studenckie życie.

À chaque fois que Jean-Paul se met à écrire son mémoire, il n'a pas d'inspiration. Il ne sait pas quoi faire. Il essaye de travailler mais rien ne lui vient à l'esprit. Enfin il s'y met. Il reçoit trois messages, deux appels. Il apprend que la nouvelle saison de sa série préférée vient de sortir. Il regarde juste un épisode. Après huit heures, il se rend compte qu'il n'a rien écrit mais il a vu toute la saison de la série. Bref, la vie d'étudiant.

Czasowniki nieregularne
mieć, robić, być, iść

AVOIR - MIEĆ

j'ai	nous avons
tu as	vous avez
il/elle/on a	ils/elles ont

FAIRE - ROBIĆ

je fais	nous faisons
tu fais	vous faites
il/elle/on fait	ils/elles font

ÊTRE - BYĆ

je suis	nous sommes
tu es	vous êtes
il/elle/on est	ils/elles sont

ALLER - IŚĆ/JECHAĆ

je vais	nous allons
tu vas	vous allez
il/elle/on va	ils/elles vont

Uwaga fonetyczna!

Zwróć uwagę na wymowę poniższych czasowników:

AVOIR - mieć

j'ai [ʒe]
tu as [tũ a]
il/elle/on a [il/el/qn a]

nous avons [nuzavɑ]
vous avez [vuzawe]
ils/elles ont [il/el zɑ]

ALLER - iść/jechać

je vais [ʒy ve]
tu vas [tũ va]
il/elle/on va [il/el/q va]

nous allons [nuzalɑ]
vous allez [vuzale]
ils/elles vont [il/el vɑ]

Nie zapomnij, że gdy *nous* albo *vous* stoi przed samogłoską, „s” udźwięcznia się do „z”!

Przetłumacz

1. Ludzie biegą za sukcesem. Ja wolę spokojne życie. [*courir après le succès* - biegać za sukcesem, *tranquille* - spokojny]

.....

2. Oni piszą dużo listów miłosnych.

.....

3. Oni często wysyłają śmieszne wiadomości do swoich szefów. [*drôle* - śmieszny, zabawny, *envoyer à qqn* - wysłać komuś]

.....

4. Ile razy w roku podróżujecie razem?

.....

5. Dziś wieczorem Jean-Jacques wychodzi ze znajomymi.

.....

6. Co oni robią?

.....
7. Zastanawiamy się nad jego propozycją. [*réfléchir à* - zastanawiać się nad]

.....
8. Jesz za dużo czekolady, a potem narzekasz, że jesteś gruba. [*se plaindre de* - narzekać na]

.....
9. Życie jest piękne! Tańczymy, śpiewamy, słuchamy muzyki i pijemy wino!

.....
10. Co bierzecie do picia? Monaco? [*à boire* - do picia]

MONACO

i bynajmniej nie chodzi tutaj o państwo, ale
o... drinka!

Jest to francuska wersja piwa z sokiem.
Un monaco składa się z : piwa, lemoniady
oraz syropu z granatu.

Do dzieła! ;) À toi de jouer!

Stwórz własną *bucket list*, w której zawrzesz pięć rzeczy, które chciałbyś zrobić w życiu. Następnie odmień każdy czasownik przez wszystkie osoby.

Przykłady Ślimaka:

1. *Apprendre à surfer à Hawaïi*. Nauczyć się surfować na Hawajach.
2. *Partir en Erasmus*. Wyjechać na Erasmusa.
3. *Participer au festival des couleurs*. Wziąć udział w festiwalu kolorów.
4. *Fêter mon anniversaire à Las Vegas*. Świątować moje urodziny w Las Vegas.

Salut!

Podręcznik ten, zawierający zarówno teorię, jak i ćwiczenia, ma na celu w **prosty, zabawny i praktyczny** sposób wyjaśnić Ci zawiłości francuskiej gramatyki i udowodnić, że wcale nie taki Ślimak straszny!

Nie boimy się żadnych wyzwań, dlatego zebraliśmy najważniejsze **zagadnienia gramatyczne** od poziomu **A1/A2 do B2** i przedstawiliśmy je tak, abyś z łatwością mógł je przyswoić lub usystemować. Co ważne, skupiliśmy się na takim języku, jakiego Francuzi używają na co dzień, dzięki czemu będziesz mógł brylować w towarzystwie, stosując nieformalne zwroty.

Dopełnieniem każdego rozdziału są grafiki autorstwa Michała Koniecznego, które w zabawny sposób prezentują Ślimaka, naszego głównego bohatera, dzięki któremu powstał pomysł na tę książkę.

Rozumienie, uczenie i tłumaczenie. W końcu podręcznik, dzięki któremu można doskonalić w przyjemny sposób swój język. Wystarczy otworzyć tę książkę i przekartkować kilka stron dziennie, wkładając w to swoją dobrą wolę, aby zaufać małym ślimaczkom i przenieść się do krainy zwanej: Frankofonia!

Camille Elaraki, autorka książki „Réussir son Erasmus”

„Francuska gramatyka ze ślimakiem” stworzona jest w sposób przejrzysty, bardzo przystępny i miły dla oka. Łatwo znaleźć w niej informacje, których szukamy, ponieważ tekst został podzielony na krótkie akapity, a najważniejsze fakty są wytłuszczone. Wiedza przekazana jest w lekki, a zarazem jasny sposób. Bardzo podoba mi się szata graficzna tej publikacji, na każdą stronę po prostu przyjemnie się patrzy. Grafiki są bardzo wysokiej jakości, a przy okazji są naprawdę zabawne. Wszystko tworzy spójną, przystępną i estetyczną całość.

Aleksandra Srokowska, autorka bestsellera „Hiszpańska gramatyka inaczej”

Polecają:

el
sueño

Le REVE

Justyna Bednarek
Polish Language School

KSIAZKA DOSTĘPNA RÓWNIEŻ W WERSJI ELEKTRONICZNEJ.
ZAMÓWIENIA ŚLIJ NA GRAMATYKAZESLIMAKIEM@GMAIL.COM :)

CENA: 59,90 zł